

Beatus ille, qui procul...

(A Szege tudósítójától.) Sebők Zsigmondnak, az eléggé nem méltányolt novellistának, van egy gyönyörű rajza: A kásonházi tanító. Bizonyos, hogy itt látta meg a figuráját Szegeben még abban az időben, mikor mint újságíró (Mikszáth elődje a Szegei Napló-nál) Vadász Lajos tanyai kapitány kedves vendégeként járta a külső birodalmakat. Sok finom szín maradt akkor a palettáján, valahol mindegyik kivirágzik az írásában.

A kásonházi tanító elindul már éjjelkor, hogy délben megérkezzen egy kollégájához ebédre. Két esztendeje nem látott kaputos embert, most oda van a boldogságtól, hogy ilyen „fenköti szellemű” társaságba kerülhet. Kivüle még két tanító-vendég van jelen, azok is hosszú utat vándoroltak a juliusi homokon. Még sem akkorát, mint a kásonházi, aki ebéd után két órákor már indul haza, hogy újabb éveken át éljen a feledhetlen emlékekből.

... Februárban négy óra hosszat kellett várnom a röszei vasuti állomáson. Még kemény tél járta, a kis falu házai behavazva görnyedeztek terhük alatt, a paprikaföldek mélyen aludtak, hasztalan költögette őket néhány elszánt varju.

A faluba bemenni nem volt kedvem, járkáláshoz nem szokott városi embernek hosszú az út, azután meg mit is látnék ott? A földes kocsmá nagy ivója a nyáron se volt kellemes. Hát itt kell maradni, valahogy majd csak eltelik az idő.

A vonatonál a főnök ur előzékenykedett, szürke haju, fehéres szakállu kis öreg, aranygalléros. A Bácskából menekült a nagy időkben s előkelő rangjával azért került ide, ahol régebben elég volt a fehércsillagos elüljáró, mert Rösze megnövekedett fontosságban. Itt van a magyar vámvizsgálat azok számára, akik a Scotus Viator elnevezte Jugoszláviából jönnek, avagy oda haladnak. Jövet is, menet is körülbelül egy óra hosszat áll a vonat, a munka akkor szaporodik fel különösen, ha sok kocsit érkeznek.

A kedves főnök ur üdvözölte az érkezőket, érdeklődött, mi újság a városban mindenkivel váltott néhány kedélyes szót, aztán beinvitált a hivatalába. Azt hiszem, felvételi épületnek nevezik hivatalosan. Kaptam egy asztalsarkot, ahol félbeszakított sürgős írásomat elvégezhetem s kezdtem megszokni a helyet a mozgó, zakatoló masináival, kopogó távirókészülékével, amely titokzatos rövidkeket és hosszukat beszél s köpi magából a karikára fűzött vékonycsúku papirosát. Néha úgy tesz, mintha hebegne, egyszer-máskor el is csuklik, de annál sebesebb iramba jön utána és siet utolérni önmagát.

Ezalatt a főnök folyton jarkált. Zsákot hoztak be, kinyitotta a zárát kulccsal, emberek, asszonyok jelentek meg.

— Van e levelem?

Volt az is, meg újság is, még pedig előző napi. A népek kibontották, futtában átnézték és helyeset bólintva tették zsebre. Ez még csak terepszemle, a tökéletes szórakozás este történik, lámpafénynél, amikor egyetlen betű sem marad olvasatlan, nagy megbecsülés adatik minden szónak, a tekintet hosszan elméláz az impresziómon, hogy vajjon milyenek lehetnek a Légrédy Testvérek körforgógépei, de egyikük sem használja a városi ember pletykára éhes, csaldótt, unott szavát:

— Nincs benne semmi.

Ilyen helyeken sok minden van az újságban, azért gyilkos, aki ártalmassá ír.

Egy pályafelügyelő az érkező leveleit bontogatta. Cseh bélyeg volt az egyikén, oláh a másikon. Kiszedte az írást, beletekintett a kuvertába, aztán futtában elolvasta.

— Nem volt melléklete, mondta. Legalább nem is tűnt el.

— Megesik? — kérdeztem.

— A multkor kétszáz szokott küldtek, de csak az egyik érkezett meg.

Igazán örültem, hogy vannak még tisztességtudó, becsületes emberek. Jól esik ilyesmit tapasztalni, habár a hős inkognitó marad is. Ezt nevezik ötven percentes kiegyezésnek.

Közben behoztak egy öreg nénit, a kelletnél több pénzt vitt magával, afelül kell intézkedni. Nem emlékszem már az engedélyezett összegre, de olyan kevés volt, hogy Röszkére sem megyek annyival, nem külföldre.

— Nekünk ez az utasításunk, — mentegetőzött a hivatalos ember.

— Persze, persze, nonó, hát nem is úgy, csak amúgy, — mondtam Tömörkény szellemében, hozzágondolva a javát.

A főnök ur bemutatott a néninek, az rám bízta a fölös koronáit, dinárjait, hogy hozzam vissza a fiának, ugyis hazajövök.

Kint idővel véget ért a vámvizsgálat, még egy kis tolatás, aztán indulni készül a vonat, hogy átlépje a magyar határt, amely kifejezésen, jaj, milyen keserűt tud kacagni öreg földanyánk! Már fűtül a vonat, mikor hirtelen nyitlik az ajtó s az előbbi hivatalos férfiú bedugja rajta a fejét. Körülnéz, meglát engem, bólint egyet s fut fel a kupé lépcsőjén.

— Meg akart győződni, hogy itt maradt-e ön, mert hátha tovább utazott a néni pénzfőlösigével, — mosolyog a főnök ur.

Most aztán néhány óras pauza következik, amíg megjön a horgosi vonat, van időnk a beszélgetésre.

— Egyhangu lehet ez az élet, vélem én,

A bájos szürkefejtű főnök simogalja az unokája fejét, szinte szánakozást érzek a szavában, mikor azt mondja:

— Oh, dehogya! Minden időm el van foglalva. Rendesen hat órákor véget ér a szolgálát, utnak eresztették a szegei vonatot, reggelig semmi. Akkor bemegyek a faluba a gyerekeimhez.

— Ott tetszik lakni?

— Itt lakunk a családunkkal az állomási épületben. A gyerekeimnek a műkedvelő társaságot nevezem. A föld egyszerű emberei, mindig készülünk valami darabra, volt már néhány szép előadásunk.

Csillogó tekintettel, lelkesedve beszél arról, milyen nagy öröm egy-egy ilyen eredmény. Husvétra a Bort akarja kihozni.

— Tessék elhinni, elfoglal a tanítás, akárhányszor tizenegyig is tanulunk, próbálunk. Akkor visszajövök, még mindig eleget alszom reggelig.

Megigérem, mint ahogy állom is, kijövünk valamelyik előadásra, csak jobb legyen az időjárás. Mégis csak szép dolog az ilyen foglalatosság, a legényeknek is többet használ a kocsmázásnál.

— Nem unatkozunk soha, mondja öreg barátom s büszkén teszi hozzá: Most az önkéntes tűzoltóságot szervezem.

Közben fiatal lányok érkeznek a szobába. Csicsérgő kedvűek, élénk szeműek.

— Jó estét, Stácsi bácsi, hogy van?

— Hová, gyerekek?

— A városba.

A beszélgetésekből hamarosan megtudom, hogy holnap balyubálát rendez a tanteszület, annak az előkészületei folynak meglehetősen. Egyszerre beszél mindenki, fiatal tanítók, tanítólányok, tréfák röpködtek a levegőben, a balyubál szennzációi, kimeríthetetlen ígértű kincsesbányák. És mindennek középpontja a Stácsi bácsi, aki az utnak eredőket jótanáccsal látja el, hogy milyen finom falatokat vásároljanak. Mert bevásárlás a cél.

— A hatósági székben még este meg lehet mindent venni.

— Velem táncolja-e a második négyest a Stácsi bácsi? — kérdi egy kis pajkos.

Az öreg minden táncot vállal, előttem ismeretlen célzásokat tesz diszkrét szívbeli ügyekre, amiből részint pirulás, részint kacagás támad; élnek, csaponganak, egészségesen, üdén. Szép, magas, komoly fiatal lány tekintete elábrándozik.

— Nem értem, micsoda öröm van a táncban! Egy jó könyv mennyivel többet ér!

Isten tudja, hol hagyta ez a komolyság a szívét! Mert bizonyos, hogy ott hagyta valahol.

Lassankint öreg este lesz, már füstje látszik a szabadkai vonatnak, rohan kifelé a bohó társaság, én is bucsuzom és mondom szívbeli komolysággal, őszinte átérzéssel.

— Nagyon köszönöm a szives-látást, de olyan bánatosan megyek el innen, ahol lelki nyugalmat, megelégedést találtam. Mi odabenn a városban fásultán rójuk mindennapi utunkat és robot minden megszokás, szórakozás, örömet már semmi sem hoz. A boldogok csak maguk, kedves bátyám, s én, aki a világelemben senkit sem irigyeltem a jó alvón kívül, irigykedve gondolok sokáig magukra, ártatlan, egyszerű örömeikre, mert valószínű, hogy nem a lelki nagy szenzációkban, a komplikált gyönyörűségekben, hanem ezekben az egyszerű örömeiben van a boldogság. Aldja meg az Isten, ha nagyon fáradtnak érzem magam, ide fogok kijönni. (Sz.)

Telefon: 1 g a z g. 455. **Korzó Mozi** Telefon: Pénztár 1185.

Márc. 31, április 1, 2-án, hétfő, kedd, szerda:

Mister Morland bosszúja.

Egy zürzavaros éjszaka története 6 felvonásban
Főszerepben: Madge Kennedy és Jon Bawers

Azonkívül:

Fatty és a szerelem-vértanya

Amerikai burleszk 2 felvonásban

Ezt megelőzi:

Pathe Revue Ismeretterjesztő 1 felvonásban

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor.

Szövetek, kosztümkelmék,

mosóruk választékos raktára

Basch Albert divatáruháza

Szege, Kőlcsey-utca 5.

Felsőtanyán

4 m. h. kisbirtok épülettel, 54 millióért. Tul a Tiszán 8 k. h.

85 millióért. Hmvasárhelyen 60 h. 700 mill.,

Hajduban 82 m. h. 260 mill. A város közepén

ház 1000 □-öles telekkel 1000 mill.

Magan és bérházak piacteren, sugárutakon, külvárosban, üres telkek és villák.

Petrik Antal

nyug. állpt. tanácsos, O. F. B. által engedélyezett ingatlan-

forgalmi irodája, törv. bej. cég, Szegeben. Iroda:

Attila-utca 7. Telefon: 5-69 — Lakás: Stáció-utca 8/b. Telefon 13-36. 257

Belvárosi Bank és Kereskedelmi R.-t.

Telefonszámok: 4-51, 157, 11-06, 14-94.

**Értékpapírok
Hetipénzek**

Elfogad

Takarékkoronát

folyószámlára,

Takarékkorona kölcsönöket

nyújt előnyös feltételek mellett.

Alsóvárosi főköpénztár:

Vaspálya-utca 5. sz.

Telefon 6-89. 478

Telefon: Pénztár 582. **Belvárosi Mozi** Telefon: 1 g a z g. 258.

Március hó 31-től, hétfőtől: **Az Idény legnagyobb filmje:**

ORION-FILM!

MADAME DUBARRY.

Drámai történet a francia forradalom idejéből 7 felvonásban.
Főszereplők: Pola Negri, Harry Liedtke, Emil Jannings és Reinhold Schünzel. — Ezt megelőzi:

A finác. Zigotó pályadíj nyertes 2 felvonásos ujdonsága. **És mégis mozog a föld.** A legsikerültebb amerikai burleszk.

Előadások kezdete: 5, 7, 9 órákor. Hétfőn csak egy disz előadás, este fél 9 órákor.